

Výstřižková služba
Pražské informační služby
Praha 1, Letenská 2
Telefon 631-74

VÝSTŘÍŽEK Z ČASOPISU

2874

Práce, Ostrava

27 II. 1965

PRAŽSKÁ INFORMAČNÍ SLUŽBA
VÝSTŘÍŽKOVÁ SLUŽBA

Praha 2 - Vyšehrad, K rotundě 8/82 - tel. 544-778

VÝSTŘÍŽEK Z ČASOPISU

2874
Svobodné slovo, Brno

-3 III. 1965

K inscenaci Pavlíčkovy hry „Zápas s andělem“

Po uvedení dvou her dramatika F. Dürrenmatta, dramatika, který dovede látku vzatou ze skutečnosti vymanit z tlaku všednosti, takže připomíná člověku vyšší smysl a vykupuje ho z jeho živočišnosti (Fyzikové), působí inscenace Pavlíčkova „Zápasu s andělem“ v Divadle Petra Bezruče v Ostravě na návštěvníka, toužícího po ušlechtilé zábavě, po společenském zážitku, jako by byl spoluúčastníkem nějaké schůze, kde se odehrává jiskřivá diskuse mezi starší a mladší generací. Rezoluce však hledišti uniká, protože obecnostvo po skončení představení neví, který spolek to vlastně schůzoval.

Autor podle biblického obrazu Jakubova zápasu s andělem se snaží vyprovokovat návštěvníky představení, aby našli v jeho „Zápase“ vlastní lidský hlas a snaží se je přivést k pravdě, že ... „opravdový život začíná žít teprve tehdy, kdy slovo a skutečnost se stávají dvojníky k nerozeznání“ (F. Pavlíček v lednu 1965). Autorovi se však jeho záměr nezdařil. Zapomněl totiž, že v žádném literárním oboru neplatí tak bezvýhradně „Podle skutků poznáte je“ jako v dramatu. Nakupením věcných, myšlenkově sice silných dialogů, ale bez jakéhokoliv činu, který by měl v sobě plod konfliktu, vzpoury nebo boje, bez akce, která by přinášela riziko, hnala ke konfliktu, nebo alespoň ke

hlubšímu otřesu, nechává diváka nezúčastněně přihlížet konverzačnímu souborji, dramatickým dějem, prostorem a časem nesjednocených osob. Tak se stalo, že Šampion (Jiří Kodet), Šopén (Lad. Chvojka), Tarzan (I. Misař), Pepina (J. Hrzáň), přes všechnu jejich pravdivost a svěžest zpupného mládí, zůstávají jen suchou ratolestí na stromě Pavlíčkovy hry, suchou ratolestí, která se ani při sebelepších výkonech herců nezazelená, protože jejich postavami neproudí ústřední dramatická míza.

Charvát (O. Janda), Dana (N. Divišková), Vojta (Lad. Mrkvíčka), Lukáš (Arn. Borovec), Gustav Maršálek (J. Horák), Anežka (Mir. Špánková) jsou ústředními postavami. Autor jim předpisuje vyřešit jakýsi zmatek a záhadu, upravit cestu k pravdě. Dává jim však velmi těžkou úlohu a nelze nikomu z nich zazlívat, že úkol nesplnil, protože Pavlíček v jeho „Zápase s andělem“ neživí postavy vlastní krví, nebojuje v nich a s nimi o vlastní očistění, nechává je jen hovořit víc než je dramaticky nezbytné. Jeho dialogy příliš popisují, mnoho rozjímají, málo vytvářejí a nic neprojeví, takže ani nejlepší fixace režisérovvy představy nemůže vyvolat napětí mezi jevištěm a hledištěm. Pavlíčkův „Zápas s andělem“ je totiž pěknou a zajímavou knihou, jako dramatické dílo však těžko obstojí. FCH-

7 Vítězný zápas

SOUČASNÁ dramatická tvorba Františka Pavlíčka je zajímavá tím, že autor, řečeno jeho slovy, si připadá jako by byl stále cosí dlužen postavám svých dřívějších her a v nových titulech se tedy k nim vrací, obměňuje je a kreslí z nových úhlů. Tak s novinářem Justem jsme se setkali ve hře „Chtěl bych se vrátit“, znovu pak v „Labyrintu srdce“ a nyní opět v „Zápase s andělem“, který je poslední premiérou Divadla Petra Bezruče v Ostravě. Společným myšlenkovým těžištěm Pavlíčkových her jsou lidská bloudění, představující zápas o dobytí životních i mravních jistot, o nalezení smyslu lidské existence. V „Zápase s andělem“ dal autor projít tímto vírem všem postavám. Dramaturgický přínos Pavlíčkovy hry je pro bezručovce nesporný. Divadlo má nevelké zázemí dospělých návštěvníků, v hledišti je vesměs mládež. Hra dává mládeži i dospělým nejen veselí, ale i mnoho k zamyšlení. Nejcennější klad představení je v režijním pojetí F. Čecha, který umí navodit atmosféru, ví co chce a především dokáže výborně pracovat s herci. Po několika stylově nejednotných inscenacích, s nestejnou kvalitou herčkových výkonů (Romulus, Cyrano) vyšlo z tvůrčí dílny bezručovců představení vyrovnané a překvapivě herecky čisté. -šK